

TÁC ĐỘNG CỦA QUY MÔ VÀ TẬP TRUNG THỊ TRƯỜNG ĐẾN HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI VIỆT NAM

Ngày nhận: 29/12/2015
Ngày nhận lại: 01/3/2016
Ngày duyệt đăng: 10/10/2016
Mã số: 10-16-38

Trần Chí Chinh ()*
Nguyễn Hữu Tiến (**)

Tóm tắt: Mục tiêu của bài nghiên cứu này là phân tích tác động của quy mô và tập trung thị trường đến hiệu quả hoạt động của các ngân hàng thương mại (NHTM) Việt Nam. Sử dụng dữ liệu từ các báo cáo tài chính đã được kiểm toán của 20 NHTM Việt Nam giai đoạn 2010-2014, nhóm tác giả thực hiện phân tích hồi quy dựa trên dữ liệu bảng cân bằng (Balanced Panel data) thông qua mô hình tác động cố định (FEM) và mô hình tác động ngẫu nhiên (REM). Kết quả nghiên cứu cho thấy, quy mô và tập trung thị trường có tác động thuận chiều đối với hiệu quả hoạt động của các NHTM Việt Nam.

Từ khóa: Quy mô, tập trung thị trường, hiệu quả hoạt động.

Abstract: The objective of this study is to analyse the effect of size and market concentration on operational efficiency of Vietnamese commercial banks. We apply Fixed Effect Model (FEM) and Random Effect Model (REM) on the balanced panel data collected from the audited financial statements of twenty Vietnamese commercial banks in the period 2010-2014. The empirical results show that the size and market concentration have positive effects on the operational efficiency of Vietnamese commercial banks.

Keywords: Size, market concentration, operational efficiency.

Giới thiệu

Mục tiêu của Đề án "Cơ cấu lại hệ thống các tổ chức tín dụng giai đoạn 2011-2015" của Chính phủ (2012) là cơ cấu lại căn bản và toàn diện hệ thống các tổ chức tín dụng. Đặc biệt, trong giai đoạn 2011-2015, "tập trung lành mạnh hóa tình trạng tài chính và củng cố năng lực hoạt động của các tổ chức tín dụng; cải thiện mức độ an toàn và hiệu quả hoạt động của các tổ chức tín dụng; nâng cao trật tự, kỷ cương và nguyên tắc thị trường trong hoạt động ngân hàng" (Chính phủ, 2012, trang 5). Để đạt được mục tiêu đề ra của đề án, Chính phủ đã đưa ra nhiều giải pháp mà một trong số đó là tăng nhanh quy mô và năng lực tài chính của các NHTM thông qua phát hành cổ phiếu

bổ sung, khuyến khích và tạo điều kiện để các NHTM sáp nhập, hợp nhất, mua lại theo nguyên tắc tự nguyện. Ngoài ra, đối với các NHTM yếu kém, nếu việc trên không thể được thực hiện một cách tự nguyện, Ngân hàng Nhà nước (NHNN) Việt Nam sẽ áp dụng các biện pháp sáp nhập, hợp nhất, mua lại trên cơ sở bắt buộc. Trong quá trình thực hiện giải pháp này, ngoài việc quy mô của các NHTM tăng nhanh, mức độ tập trung thị trường của hệ thống ngân hàng Việt Nam cũng thay đổi. Vậy vấn đề đặt ra là quy mô và tập trung thị trường tác động như thế nào đối với hiệu quả hoạt động của các NHTM Việt Nam.

Phân tích tác động của quy mô và tập trung thị trường đến hiệu quả hoạt động của các